

Свети Јован се у хришћанству сматра последњим великим пророком. Назива се Претечом, јер се појавио пре Христа и почео припремати људе за његову науку. Крститељем се назива зато што је крстио господина Исуса Христа.

Свети Јован је пример непоколебљивог карактера чврсте воље, одважности, правичности, истине и поштења. Највећа улога Светог Јована у његовом животу је била на дан Богојављења, па је Црква од старина дан по Богојављењу, 20. јануар посветила његовом имену.

Сабор Светог Јована Крститеља је на трећем месту по броју свечара код Срба, одмах иза Никољдана и Аранђеловдана.

Свети Јован је био Христов савременик и рођак. Рођен је пола године пре Исуса Христа (7. јула, Ивањдан), а његова мајка, Јелисавета била је тетка Исусовој мајци Марији. Његов отац био је свештеник Захарије, који је сину дао име Јован и прорекао му да ће бити пророк, који ће ићи пред Богом и припремати му пут. Свесни великог задатка њиховог сина, да буде претеча Месијин, Јованови родитељи су дали завет Богу да ће им син живети аскетским животом. Још од ране младости Јован је живо усамљеничким животом, а када је одрастао, отишао је у Јудејску пустињу, у пределе око доњег тока реке Јордан и ту се, у самоћи, предао Богу и свом позиву.. Хранио се искључиво медом од дивљих пчела и биљкама и био у даноноћном молитвеном додиру са Богом.

“Појави се Јован крстећи у пустињи и проповедајући крштење покајања за опраштање греха. Све Јудејска земља и Јерусалимљани излажаху к њему исповедајући грехе своје, и он их крставаше у реци Јордану. Он је казао: ”Ја вас крштавам водом да вас водим покајању, али онај који за мном иде силнији је од мене, и ја нисам достојан обућу његову понети. Он ће вас крстити Духом Светим и огњем”. У то време дође Исус из Галилеје на Јордан к Јовану, да га овај крсти. Али му се Јован противљаше, говорећи:”Ја од тебе треба да будем крштен, а ти к мени долазиш!” Исус му одговори:”Остави то, јер је достојно да овако испунимо све што је право.” После ових речи, Јован се више није противио и крстио је Исуса у реци Јордану (Јеванђеље по Матеју, глава ИИИ, И Марку, глава ИИ).

Свети Јован Крститељ завршио је свој овоземаљски живот тако што му је, на захтев царице Иродијаде, одсечена глава. Иродијада се удала за Ирода, царског намесника Галилеје и Переје (две области у Палетини), и брата његовог мужа Филипа, који је још био жив. Бранећи јавни морал, Јован је протествовао против оваквог поступка. Ирод испрва није смео напасти Јована јер га је сам поштовао, а плашио се и побуне народа. За

време Иродовог рођенданског пира, поднапити Ирод је опчињен игом прелепе плесачице Саломе, Иродијадине ћерке, раздраган до лудила, обећао да ће јој као награду дати што год затражи, а ова, по наговору мајке, затражи Јованову главу на тањиру. Дан смрти Светог Јована обележава се празником Усековање (29. август/ 11. септембар). На тај празник хришћани посте без обзира у који дан пада.

Свети Јован Крститељ, међу свим личностима Новог Завета заузима посебно место, како по начину доласка на свет, тако и по начину живота који је водио, потом по улози крштења људи за покајање, наговештај доласка и крштења Месија и на крају, по свом трагичном и превременом завршетку овог живота. Услед велике моралне и телесне чистоте, узор је и претеча монаштва, и као што је Пресвета Богородица заштитница мушког монаштва, тако је Свети Јован заштитник женског монаштва.